

Edward Nowak

Ocena zagrożeń kontynuowania działalności przedsiębiorstwa w świetle zasad rachunkowości

Problemy Zarządzania, Finansów i Marketingu 17, 101-112

2010

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

EDWARD NOWAK

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

**OCENA ZAGROŻEŃ
KONTYNUOWANIA DZIAŁALNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTWA
W ŚWIELE ZASAD RACHUNKOWOŚCI**

Wprowadzenie

Działalnością oraz sytuacją finansową przedsiębiorstw w warunkach gospodarki rynkowej jest zainteresowanych wiele jednostek i osób. Należy zaliczyć do nich przede wszystkim inwestorów, kredytodawców, kontrahentów, społeczności lokalne, menedżerów i pracowników. Wymienione jednostki i osoby interesują się nie tylko dokonaniem przedsiębiorstwa osiągniętymi w przeszłości, ale także w dużym stopniu przewidywanymi, przyszłymi rezultatami. Sytuacja finansowa przedsiębiorstwa jest bowiem podstawą do podejmowania wszelkich decyzji przez różnych interesariuszy.

W ocenie działalności przedsiębiorstwa oraz jego sytuacji finansowej w czasie kryzysu gospodarczego szczególnie znaczenia nabiera badanie zdolności przedsiębiorstwa do kontynuowania działalności w przyszłości. Zazwyczaj pogorszenie się sytuacji finansowej oraz kryzys finansowy przedsiębiorstwa następują stopniowo: najpierw ma miejsce obniżenie lub utrata rentowności przedsiębiorstwa, a następnie dochodzi do niewypłacalności. Ostateczną fazą niemożności kontynuowania działalności przez przedsiębiorstwo jest bankructwo, do którego dochodzi przy określonym, krytycznym poziomie zadłuże-

nia. Na sytuację finansową danego przedsiębiorstwa oddziałuje również bankructwo jego głównych kontrahentów: klientów oraz dostawców.

Badanie zdolności jednostki gospodarczej do kontynuowania działalności oraz ocena zagrożeń upadłością obejmują między innymi przeprowadzanie analizy sytuacji finansowej. Obiektywność ocen oraz trafność decyzji podejmowanych na tej podstawie przez różne jednostki zależy w dużym stopniu od jakości zebranych informacji. Za najważniejsze ich źródło uważa się rachunkowość. Prowadzenie rachunkowości jest określone przez normy o charakterze zasad, standardów i przepisów prawnych.

Celem niniejszego artykułu jest przedstawienie zagrożeń pojawiających się w trakcie prowadzenia działalności przez przedsiębiorstwo, szczególnie w sytuacji grożącego niebezpieczeństwa bankructwa, oraz ukazanie rachunkowości i sprawozdawczości finansowej jako istotnego źródła informacji o sytuacji finansowej jednostki gospodarczej, przydatnych przy ocenie zdolności do kontynuowania działalności.

1. Identyfikacja zagrożeń

Działalności przedsiębiorstw w warunkach kryzysu gospodarczego, przy dużej zmienności otoczenia, towarzyszy duże ryzyko, którego całkowita eliminacja oznaczałaby rezygnację z podejmowania jakichkolwiek przedsięwzięć. Rezultaty działalności przedsiębiorstwa, jego sukces lub porażka, zależą w dużym stopniu od tego, jak trafne są przewidywania co do przyszłych warunków prowadzenia działalności. Uzależnienie wyników osiąganych przez jednostki gospodarcze od ryzyka działalności powoduje określone skutki dla niezakłóconego ich funkcjonowania. W tych warunkach ważne jest możliwie wczesne rozpoznanie pojawiających się objawów zagrożeń dla kontynuowania przez przedsiębiorstwo działalności.

Rozpoznanie zagrożenia dla kontynuowania działalności oraz przewidywanie problemów finansowych, jakie napotka przedsiębiorstwo w przyszłości, umożliwiają lepsze zabezpieczenie przedsiębiorstwa i jego interesariuszy przed nadchodzącym kryzysem. Oczywiście to rozpoznanie i przewidywanie jest możliwe tylko z pewną dokładnością. Niemniej jednak należy podejmować próby zbudowania systemu wczesnego ostrzegania przed możliwością utraty zdolności przedsiębiorstwa do kontynuowania działalności.

Symptomy zagrożenia mogą być bardzo różne. Dlatego zachodzi potrzeba odpowiedniej ich klasyfikacji. Z punktu widzenia rachunkowości jako źródła

informacji o sytuacji finansowej przedsiębiorstw najbardziej przydatny jest podział zagrożeń dla kontynuowania działalności ze względu na ich charakter. Stosując to kryterium, można wyróżnić dwie grupy objawów takich zagrożeń¹:

- objawy o charakterze finansowym,
- objawy o charakterze niefinansowym.

Najważniejszymi objawami zagrożeń dla kontynuowania działalności o charakterze finansowym są:

- niekorzystne kształtowanie się wskaźników finansowych,
- niezdolność jednostki do terminowej spłaty kredytów,
- zaległości w wypłatach lub niedokonywanie wypłat dywidend,
- odstąpienie przez dostawców przedsiębiorstwa od sprzedaży kredytowej na rzecz transakcji gotówkowych,
- brak środków na inwestycje oraz na odtwarzanie zużytych środków trwałych,
- stosowanie kredytu kupieckiego jako podstawowej formy finansowania działalności,
- występowanie dużych strat z działalności operacyjnej.

Niefinansowymi objawami zagrożeń kontynuowania przez przedsiębiorstwo działalności gospodarczej są przykładowo:

- trudności kadrowe, jak na przykład utrata kluczowego personelu,
- utrata podstawowych rynków zbytu, licencji czy głównego dostawcy,
- ryzykowne zmiany technologiczne,
- procesy sądowe przeciwko jednostce mogące istotnie wpłynąć na jej sytuację w razie niekorzystnego wyniku,
- brak ubezpieczenia od skutków ryzyka lub zdarzeń losowych,
- niekorzystne zmiany legislacyjne lub zmiany polityki rządowej w dziedzinach istotnych dla przedsiębiorstwa (na przykład cła, kontyngenty, podatki).

Przedstawiona specyfikacja prezentuje różnego rodzaju zjawiska, które mogą wskazywać na wystąpienie zagrożenia dla dalszego kontynuowania działalności przez przedsiębiorstwa. Niezależnie od interpretacji tych objawów ważne jest rozpoznanie przesłanek powodujących zaniechanie lub istotne ograniczenie przez jednostkę gospodarczą dalszego prowadzenia działalności. Bio-

¹ A. Hołda, J. Pocięcha, *Rewizja finansowa*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Krakowie, Kraków 2004, s. 166–167.

racę pod uwagę charakter, można wyróżnić dwie grupy stanów i zdarzeń stanowiących przesłanki przerwania kontynuowania działalności²:

- określony stan prawny,
- określona sytuacja gospodarcza jednostki.

Stanami prawnymi, które doprowadzają do zaprzestania przez przedsiębiorstwo kontynuowania działalności, są:

- likwidacja jednostki gospodarczej,
- postawienie przedsiębiorstwa w stan upadłości,
- zmiana formy prawnej jednostki,
- wygaśnięcie umowy spółki,
- wygaśnięcie koncesji stanowiącej podstawę działalności przedsiębiorstwa,
- wygaśnięcie licencji.

Z kolei zdarzeniami gospodarczymi przyczyniającymi się do przerwania kontynuowania działalności są na przykład

- utrata przez przedsiębiorstwo płynności finansowej,
- wygaśnięcie popytu na produkty wytwarzane przez przedsiębiorstwo,
- sprzedaż części danego przedsiębiorstwa,
- wniesienie części danego przedsiębiorstwa jako aportu do innego przedsiębiorstwa,
- niemożność dalszej współpracy współników przedsiębiorstwa,
- wyczerpanie złóż, których eksploatacją zajmowało się przedsiębiorstwo.

Jedną z najważniejszych form przerwania przez jednostkę gospodarczą działalności jest likwidacja przez ogłoszenie upadłości. Może być ona rozpatrywana w trzech płaszczyznach³:

- ekonomicznej, wyrażającej się trwałą utratą zdolności płatniczej i niedoborem majątkowym,
- prawnej, polegającej na decyzji sądu ogłaszającej upadłość danego przedsiębiorcy,
- psychologicznej, wiążącej się ze świadomością dłużnika lub wierzyciela konsekwencji upadłości.

² E. Nowak, *Analiza sprawozdań finansowych*, PWE, Warszawa 2008, s. 248–249.

³ A. Hołda, *Zasada kontynuacji działalności i prognozowanie upadłości w polskich realiach gospodarczych*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Krakowie, Kraków 2006, s. 54.

Przyczyny upadłości przedsiębiorstw o charakterze ekonomicznym można podzielić na dwie grupy:

- mikroekonomiczne,
- makroekonomiczne.

Mikroekonomiczne przyczyny upadłości przedsiębiorstw nazywane są też przyczynami wewnętrznymi lub endogenicznymi. Tkwią one w samym przedsiębiorstwie, a więc w jego strukturze organizacyjnej, w systemie zarządzania oraz w systemie informacji ekonomicznej. Cechą charakterystyczną mikroekonomicznych przyczyn upadłości przedsiębiorstw jest możliwość wpływania na nie kierownictwa jednostki gospodarczej oraz ich eliminowania przed wystąpieniem lub w początkowej fazie pojawiającego się kryzysu⁴.

Do najważniejszych mikroekonomicznych przyczyn upadłości przedsiębiorstw należy zaliczyć⁵:

- oparcie zarządzania przedsiębiorstwa na doświadczeniu wyłącznie jednej osoby,
- niewłaściwą strukturę kadry zarządzającej pod względem profilu wykształcenia profesjonalnego,
- brak odpowiedniego systemu informacji ekonomicznej, a zwłaszcza finansowo-księgowej,
- oszustwa kierownictwa jednostki gospodarczej, głównie w zakresie sporządzania sprawozdań finansowych,
- zbyt wysokie i niestabilizowane tempo wzrostu przedsiębiorstwa,
- prowadzenie działalności na zbyt dużą skalę w stosunku do technicznego i ekonomicznego potencjału przedsiębiorstwa,
- podejmowanie realizacji dużych przedsięwzięć, które nie przynoszą założonych efektów gospodarczych.

Z przedstawionej specyfikacji wynika, że podstawowych mikroekonomicznych przyczyn upadłości przedsiębiorstw należy szukać w nieprawidłowościach i błędach w sferze szeroko rozumianego zarządzania przedsiębiorstwem.

Makroekonomiczne przyczyny upadłości przedsiębiorstw nazywane są też przyczynami zewnętrznymi lub egzogenicznymi. Kształtują je warunki funkcjonowania przedsiębiorstw w danym systemie gospodarczym. Cechą charakterystyczną makroekonomicznych przyczyn upadłości przedsiębiorstw jest to, że

⁴ *Ibidem*.

⁵ D. Appenzaller, *Mikro- i makroekonomiczne przyczyny upadłości przedsiębiorstw w Polsce*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 1998, nr 3 i 4.

jednostka gospodarcza nie ma bezpośredniego wpływu na ich wystąpienie. Zażnienie tych przyczyn zależy w dużym stopniu od polityki gospodarczej władzy centralnej. Wpływają one na skalę upadłości w całej gospodarce⁶.

Makroekonomiczne przyczyny upadłości przedsiębiorstw można podzielić na trzy grupy:

- a) związane z sytuacją w branży:
 - silna konkurencja w branży,
 - konkurencja ze strony importerów na rynku zbytu produktów danego przedsiębiorstwa,
 - duża zmienność obszarów konkurencyjności przedsiębiorstw konkurujących,
 - niemożność sprostania rosnącym wymaganiom klientów,
 - koncentracja kapitału przez fuzje firm konkurencyjnych;
- b) wynikające z krajowego otoczenia przedsiębiorstwa:
 - zmiany systemu gospodarczego i politycznego państwa,
 - częste zmiany prawa gospodarczego i systemu podatkowego,
 - recesja w gospodarce,
 - wysoka inflacja,
 - duże zmiany stóp procentowych, kursów walutowych, cen energii,
 - konieczność przeprowadzania głębokiej restrukturyzacji i wdrażania nowych metod działalności;
- c) wynikające z sytuacji na świecie:
 - niekorzystna polityka handlowa państw sąsiadujących,
 - niesprzyjająca polityka państw decydujących o globalnym rynku,
 - niedostosowanie norm produkcyjnych do norm obowiązujących w międzynarodowych organizacjach lub w innych krajach,
 - zmiany polityczne i gospodarcze w innych krajach⁷.

Wiele z omówionych symptomów zagrożenia i przesłanek przerwania działalności gospodarczej oraz upadłości przedsiębiorstw ma swoje źródło w sytuacji finansowej i majątkowej jednostki gospodarczej. Dlatego kolejny punkt niniejszego artykułu jest poświęcony wykorzystaniu informacji z rachunkowości do oceny sytuacji finansowej przedsiębiorstwa zagrożonego upadłością.

⁶ A. Hołda, *op.cit.*, s. 54–55.

⁷ R. Pałczyńska-Gościniak, *Ocena przedsiębiorstwa w aspekcie kontynuacji działania*, „Monitor Rachunkowości i Finansów” 2001, nr 3 (27).

2. Rachunkowość jako źródło informacji o zdolności przedsiębiorstwa do kontynuowania działalności

Głównym źródłem informacji na temat działalności jednostki gospodarczej jest obligatoryjnie sporządzane sprawozdanie finansowe, które stanowi końcowy produkt procesu przetwarzania danych w systemie rachunkowości. Podstawowym celem sprawozdania finansowego jest dostarczanie informacji o sytuacji finansowej, sytuacji majątkowej i wynikach finansowych, przy stosowaniu określonych zasad rachunkowości. Informacje te powinny umożliwić osobom bądź organom uprawnionym uzyskanie rzetelnego i jasnego obrazu działalności jednostki gospodarczej. Z punktu widzenia problematyki niniejszego artykułu szczególnie ważne jest przestrzeganie przy sporządzaniu sprawozdania finansowego zasady kontynuowania działalności.

Realizacja zasady kontynuowania działalności wyraża się obowiązkiem przedstawiania w sprawozdaniu finansowym wszelkich informacji na temat zdolności do prowadzenia przez jednostkę gospodarczą działalności w przyszłości oraz zagrożeń dla tej zdolności. Obowiązek ten spoczywa na kierowniku jednostki gospodarczej. W art. 5 ust. 2 ustawy o rachunkowości postanowiono, że – oceniając zdolność jednostki do kontynuowania działalności – kierownik jednostki uwzględnia wszystkie informacje dostępne na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego, dotyczące dającej się przewidzieć przyszłości, obejmującej okres nie krótszy niż jeden rok od dnia bilansowego.

Informacje dotyczące zdolności jednostki gospodarczej do kontynuowania działalności oraz zagrożeń dla tej zdolności powinny być prezentowane w dwóch sprawozdaniach finansowych:

- informacji dodatkowej,
- sprawozdaniu z działalności jednostki.

Głównym źródłem informacji na temat zdolności do kontynuowania działalności gospodarczej jest informacja dodatkowa stanowiąca obligatoryjny element rocznego sprawozdania finansowego. Informacja ta składa się z dwóch elementów:

- wprowadzenia do sprawozdania finansowego oraz
- dodatkowych informacji i objaśnień.

We wprowadzeniu do sprawozdania finansowego (pkt 5) należy wskazać, czy sprawozdanie zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez jednostkę w dającej się przewidzieć przyszłości oraz czy nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania przez

nią działalności. Zgodnie z tym zapisem jednostka jest zobowiązana do wyrażenia zadeklarowania swojej zdolności do kontynuowania działalności. Ustalając tę zdolność, powinna uwzględnić wszystkie informacje dotyczące dającej się przewidzieć przyszłości, co należy poprzedzić szczegółową analizą stanu prawnego i ekonomiczno-finansowego. Jednostka może zakładać kontynuowanie działalności w przypadku występowania takich zagrożeń, jak toczące się przeciw niej procesy sądowe, niewypłacalność głównych odbiorców czy też zapowiedzi zaprzestania przez bank udzielania kredytów. Wówczas jednakże powinna przedstawić wyjaśnienia na ten temat.

W dodatkowych informacjach i objaśnieniach do sprawozdania finansowego (pkt 8) należy, w przypadku występowania niepewności co do możliwości kontynuowania działalności, przedstawić ich opis oraz stwierdzić, że taka niepewność występuje. Ponadto należy wskazać, czy sprawozdanie finansowe zawiera korekty z tym związane. Informacja powinna zawierać również opis podejmowanych bądź planowanych przez jednostkę działań mających na celu eliminację niepewności. Zgodnie z tym zapisem szerszego rozwinięcia wymagają przesłanki stwarzające zagrożenie możliwości kontynuowania działalności przez jednostkę oraz działania w toku służące do zapobieżenia skutkom zagrożeń i wystąpieniu ich w przyszłości. Dodatkowo (pkt 9) należy ujawnić wszystkie informacje, które mogłyby istotnie wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej oraz wyniku finansowego jednostki. Nie wszystkie bowiem zdarzenia dotyczące działalności jednostki znajdują swoje wartościowe odzwierciedlenie w poszczególnych elementach sprawozdania finansowego. Chodzi tu zwłaszcza o takie zdarzenia, które mogą wpłynąć na ocenę przyszłej sytuacji finansowej i majątkowej jednostki.

Jednostka jest ponadto zobowiązana do przedstawienia informacji o przychodach, kosztach i wynikach działalności zaniechanej w roku obrotowym lub przewidzianej do zaniechania w roku następnym. Jako działalność w trakcie zaniechania traktuje się tę część działalności, która została zbyta lub przeznaczona do sprzedaży, przy czym:

- stanowi ona odrębną, ważną dziedzinę działalności lub geograficzny obszar działalności jednostki,
- jest częścią pojedynczego, skoordynowanego planu zbycia tej dziedziny lub obszaru działalności.

Ujawnianie w sprawozdaniu finansowym informacji na temat działalności zaniechanej nakazuje także Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości

Finansowej nr 5 *Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana*. Zgodnie z pkt 30 tego dokumentu jednostka gospodarcza powinna prezentować i ujawniać informacje, które umożliwiają użytkownikom sprawozdań finansowych ocenę finansowych skutków zaniechanej działalności⁸. Dzięki temu analiza dodatkowych informacji i objaśnień umożliwia ocenę skutków finansowych podjętych lub zamierzonych przez jednostkę decyzji.

Zgodnie z art. 49 ust 2 ustawy o rachunkowości sprawozdanie z działalności jednostki powinno obejmować istotne informacje o sytuacji majątkowej i sytuacji finansowej, w tym ocenę uzyskiwanych efektów oraz wskazanie czynników ryzyka i opis zagrożeń. W szczególności sprawozdanie to powinno ujawnić między innymi informacje o

- a) zdarzeniach istotnie wpływających na działalność jednostki, jakie nastąpiły w roku obrotowym, a także po jego zakończeniu, do dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego;
- b) przewidywanym rozwoju jednostki;
- c) ważniejszych osiągnięciach w dziedzinie badań i rozwoju;
- d) aktualnej i przewidywanej sytuacji finansowej;
- e) instrumentach finansowych w zakresie:
 - ryzyka zmiany cen, kredytowego, istotnych zakłóceń przepływów środków pieniężnych oraz utraty płynności finansowej, na jakie narażona jest jednostka,
 - przyjętych przez jednostkę celach i metodach zarządzania ryzykiem finansowym, łącznie z metodami zabezpieczenia istotnych rodzajów planowanych transakcji, dla których stosowana jest rachunkowość zabezpieczeń.

Sprawozdanie z działalności jednostki, dołączane do rocznego sprawozdania finansowego, służy dwóm celom:

- rozliczeniu się zarządu jednostki przed właścicielami z gospodarki powierzonymi mu środkami oraz naświetleniu i wyjaśnieniu istotnych elementów działalności gospodarczej, a także sytuacji finansowej i majątkowej jednostki,
- przedstawieniu dalszych perspektyw rozwoju jednostki ze wskazaniem na zamierzenia, jakie mają być zrealizowane w następnym roku, przy uwzględnieniu, że na działalność i sytuację jednostki może wpłynąć także ryzyko

⁸ Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Warszawa 2007, s. 289–312.

oraz zagrożenia o charakterze gospodarczym, technicznym, prawnym, politycznym.

Informacje te mają istotne znaczenie dla oceny zdolności jednostki do kontynuowania przez nią działalności w przyszłości.

Skutkiem braku zasadności założenia o kontynuacji działalności jest odpowiednia wycena aktywów jednostki, co reguluje art. 29 ust. 1 ustawy o rachunkowości. W takiej sytuacji wycena aktywów następuje po cenach sprzedaży netto możliwych do uzyskania, nie wyższych od cen ich nabycia, albo kosztów wytworzenia, pomniejszonych o dotychczasowe odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe, a także odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. W takim przypadku jednostka jest zobowiązana utworzyć rezerwę na przewidywane dodatkowe koszty i straty spowodowane zaniechaniem lub utratą zdolności do kontynuowania działalności. Przykładem mogą być tu rezerwy na odprawy dla pracowników.

Wycena aktywów po cenach sprzedaży netto i utworzenie rezerw następuje w szczególności (art. 29 ust. 2 ustawy o rachunkowości):

- w przeddzień postawienia jednostki w stan likwidacji (jeśli nie jest ona spowodowana prywatyzacją przedsiębiorstwa państwowego) lub w stan upadłości,
- na koniec roku obrotowego, jeśli na dzień zatwierdzenia sprawozdania finansowego za dany rok obrotowy jednostka nie będzie kontynuowała działalności,
- na koniec roku obrotowego przypadającego w czasie trwania postępowania likwidacyjnego lub upadłościowego,
- w przeddzień przekazania, podziału lub sprzedaży jednostki, jeżeli odpowiednia umowa nie przewiduje przyjęcia za podstawę rozliczeń wartości majątku ustalonej przy założeniu, że działalność gospodarcza będzie przez jednostkę kontynuowana.

Różnica powstała jako skutek wyceny aktywów rzeczowych według cen sprzedaży netto, a nie według cen nabycia lub kosztów wytworzenia jest odnoszona na kapitał z aktualizacji wyceny.

Należy nadmienić, że zgodnie z art. 29 ust. 3 ustawy o rachunkowości wszczęcie postępowania naprawczego lub zmiana formy prawnej jednostki nie stanowi przeszkody do uznania, że działalność będzie kontynuowana, jeżeli odpowiednia umowa nie przewiduje obniżenia wartości wykazywanych w bilansie aktywów i pasywów.

Z punktu widzenia oceny bieżącej oraz przewidywania przyszłej sytuacji finansowej jednostki gospodarczej ważna jest prezentacja informacji dotyczących działalności zaprzestanej i kontynuowanej, na co wskazuje art. 47 ust. 3 ustawy o rachunkowości. W sytuacji, gdy jednostka przewiduje zaprzestanie prowadzenia określonego rodzaju działalności, mającego wpływ na przychody i koszty przyszłych okresów sprawozdawczych (przy zachowaniu zasady kontynuacji), odpowiednie przychody i koszty z nimi związane należy wykazywać odrębnie od przychodów i kosztów działalności kontynuowanej. Takie rozwiązanie umożliwia ocenę wpływu ograniczenia zakresu działalności na bieżące i przyszłe przychody i koszty, a w konsekwencji i na wyniki finansowe bieżącego roku obrotowego i przewidywane w następnych latach obrotowych. Są to informacje szczególnie przydatne w prospektywnej ocenie rezultatów działalności jednostki gospodarczej.

Zakończenie

Najważniejszym źródłem informacji na potrzeby oceny sytuacji finansowej, sytuacji majątkowej i osiągniętych wyników oraz podejmowania racjonalnych decyzji ekonomicznych jest rachunkowość. Współczesna rachunkowość jest ukierunkowana nie tylko na dostarczanie informacji retrospektywnych, ukazujących rezultaty działalności jednostki z przeszłości, ale także na informacje prospektywne, dotyczące przyszłych zamierzeń. W ten sposób rachunkowość pełni ważną funkcję informacyjną, zarówno potwierdzającą jak i progностyczną.

Rachunkowość może odgrywać aktywną rolę w procesie zarządzania ryzykiem działalności przedsiębiorstwa i zabezpieczenia przed utratą zdolności do kontynuowania działalności w przyszłości. Informacje tworzone w rachunkowości umożliwiają ocenę poziomu ryzyka towarzyszącego prowadzonej działalności oraz identyfikację symptomów zagrożeń dla jej kontynuowania. Kierownik jednostki gospodarczej ma obowiązek ujawniać w sprawozdaniu finansowym wszelkie informacje na temat zagrożeń i ryzyka związanego z jej funkcjonowaniem w przyszłości. Ponadto w rachunkowości stosuje się różne instrumenty zabezpieczające przed ryzykiem działalności i utratą zdolności do jej kontynuowania. W ten sposób rachunkowość pełni także ważną funkcję prewencyjną i umożliwia stworzenie systemu wczesnego ostrzegania przed kryzysem finansowym grożącym przedsiębiorstwu.

**ASSESSMENT OF THREATS FOR GOING-CONCERN OF COMPANY
IN REFLECTION OF ACCOUNTING PRINCIPLES**

Summary

The paper treats of the assessment of company's going concern ability. The problem of identification of the threats for the company's going was presented. The symptoms, reasons and causes of giving up a business going were specified. The role of accounting information in the assessment of going concern ability was shown.

Translated by Edward Nowak